

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСАХ МЕДІАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ В УКРАЇНІ

USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MEDIATION PROCESSES IN PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE

УДК 35.07:004.8:316.485
DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2025.45.12>

Казаков Г.І.

к. іст. наук,
докторант кафедри публічного управління і проектного менеджменту Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»; провідний професіонал відділу методології навчання та наукових досліджень Вища школа публічного управління

Рак Ю.О.

PhD з галузі публічне управління та адміністрування, начальник сектору інструментів громадської участі Комунального некомерційного підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Центр комунікації»

Лужанський О.С.

аспірант кафедри дошкільної та початкової освіти Ізмаїльський державний гуманітарний університет

У статті висвітлені можливості та виклики для застосування штучного інтелекту у процесах медіації. Автори роблять акцент на сферу публічного управління, розглядаючи ШІ як інструмент оптимізації врегулювання конфліктів, підвищення ефективності комунікації між сторонами та покращення якості прийняття рішень. Особливу увагу приділено використанню чат-ботів для попереднього аналізу конфліктних ситуацій, формування рекомендацій і моделювання сценаріїв розвитку подій. У дослідженні окреслено правові, етичні та технологічні аспекти впровадження ШІ у медіаційні процеси, а також наведено приклади міжнародного досвіду, що можуть бути адаптовані для потреб публічного управління в Україні.

Показано, що використання ШІ в публічному управлінні сприяє підвищенню прозорості рішень, зміцненню довіри громадськості, скороченню часу врегулювання спорів і зменшенню навантаження на традиційні інструменти медіації. Основними викликами визначено ризики упередженості алгоритмів, загрози конфіденційності даних і відсутність чіткої нормативно-правової регламентації.

Підкреслено важливість розробки комплексної законодавчої бази, яка регламентуватиме використання ШІ в публічному управлінні, визначатиме зони відповідальності сторін і запобігатиме можливим зловживанням. Наголошено на важливості підвищення цифрової грамотності публічних службовців, проведення регулярних тренінгів і освітніх заходів для покращення розуміння принципів роботи ШІ та етичних аспектів його використання.

Наголошено, що Україні варто врахувати міжнародний досвід у питаннях етичного використання ШІ, захисту персональних даних і забезпечення неупередженості рішень. Запровадження таких підходів дозволить удосконалити механізми врегулювання конфліктів, підвищити ефективність публічного управління та сприяти формуванню позитивного іміджу органів влади.

Ключові слова: публічне управління, медіація, медіатор, штучний інтелект, чат-бот, вирішення конфліктів.

The article highlights the opportunities and challenges for the application of artificial intelligence in mediation processes. The authors focus on the field of public administration, considering AI as a tool for optimizing conflict resolution, increasing the efficiency of communication between the parties and improving the quality of decision-making. Particular attention is paid to the use of chatbots for preliminary analysis of conflict situations, forming recommendations and modeling scenarios of events. The study outlines the legal, ethical and technological aspects of implementing AI in mediation processes, and also provides examples of international experience that can be adapted for the needs of public administration in Ukraine.

It is shown that the use of AI in public administration contributes to increasing the transparency of decisions, strengthening public trust, reducing the time for dispute resolution and reducing the burden on traditional mediation tools. The main challenges are identified as the risks of algorithm bias, threats to data confidentiality and the lack of clear regulatory and legal regulation.

The importance of developing a comprehensive legislative framework that will regulate the use of AI in public administration, determine the areas of responsibility of the parties and prevent possible abuses was emphasized. The importance of increasing the digital literacy of public servants, conducting regular trainings and educational events to improve understanding of the principles of AI and the ethical aspects of its use was emphasized.

It was emphasized that Ukraine should take into account international experience in the issues of ethical use of AI, protection of personal data and ensuring impartiality of decisions. The introduction of such approaches will allow improving conflict resolution mechanisms, increasing the efficiency of public administration and contributing to the formation of a positive image of government bodies.

Key words: public administration, mediation, mediator, artificial intelligence, chatbot, conflict resolution.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В реаліях сьогодення штучний інтелект (далі – ШІ) поступово стає невід’ємною складовою людського життя. За останні декілька років відбувся суттєвий прогрес у його функціональних можливостях. Зокрема, сьогодні алгоритми ШІ надають можливість генерування текстів та зображень, надання пропозицій і рекомендацій із врахуванням попередніх запитів і пошукової історії, використання голосових помічників, автоматизації рутинних процесів і прогнозування майбутніх тенденцій. Можемо з упевненістю констатувати, що функціональні можливості ШІ лише будуть розвиватися, тому говорити

про його викорінення наразі ми вже не можемо. Натомість постає потреба у визначенні способів його використання у різних сферах діяльності задля уникнення необдуманого застосування та зловживання подібними технологіями.

Однією з подібних галузей визначаємо сферу медіації у публічному управлінні, яка останнім часом поступово розвивається в Україні. Запровадження ШІ у процеси медіації відкриває нові можливості для оптимізації врегулювання спорів: прискорення аналізу великого обсягу інформації, формування обґрунтованих рекомендацій, автоматизація переговорних процедур, а також підвищення

доступності медіаційних послуг для громадян. Водночас з'являються й нові виклики, пов'язані з етичними, правовими та технологічними аспектами застосування ШІ. Постає питання, як забезпечити прозорість, неупередженість і безпеку використання інтелектуальних систем у публічному управлінні, особливо коли йдеться про чутливі питання врегулювання конфліктів. Таким чином, проблема полягає у визначенні можливостей, обмежень і ризиків застосування ШІ у процесах медіації в публічному управлінні України, а також у розробці рекомендацій для його ефективного та безпечного впровадження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Швидкий розвиток ШІ призвів до появи значної кількості досліджень, які розглядають питання його використання у різних сферах людської діяльності. Однією з таких сфер є вирішення конфліктів. Так, перспективи використання ШІ у процесах медіації окреслили Б. Едвардс [2] К. Шонк [3], М. Валіш [4], С. Вейнштейн, К. Салгер [5], Р. Бергман [1]. Дослідники наводять конкретні приклади, коли алгоритми ШІ вже були застосовані у практиці медіації, проте у їх статтях акценти поставленні саме на медіації у судових процесах. На застосування ШІ для вирішення саме правових конфліктів присвячені і роботи І. Бут [6], П. Прохорова [7].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас, попри активне впровадження інноваційних технологій у публічне управління, використання ШІ у процесах медіації в Україні залишається практично не дослідженим. Основні невирішені аспекти стосуються правових, етичних та технічних викликів, зокрема: відсутність чітких нормативно-правових актів, що регулюють застосування ШІ у процесах медіації; недостатнє вивчення питань конфіденційності даних та захисту персональної інформації у використанні автоматизованих систем; складність забезпечення прозорості та неупередженості рішень, прийнятих із залученням ШІ; недостатня підготовка публічних службовців до взаємодії з ШІ у процесах врегулювання спорів; обмежене розуміння суспільством можливостей і ризиків застосування ШІ у публічній сфері.

У запропонованій статті ми ставимо за **мету** дослідити доцільність та способи використання ШІ, на прикладі чат-ботів (зокрема ChatGPT), у процесах медіації в публічному управлінні.

Виклад основного матеріалу. Медіація у публічному управлінні традиційно передбачає залучення нейтральної сторони для допомоги

у врегулюванні спорів між зацікавленими сторонами. Вона базується на принципах добровільності, конфіденційності, нейтральності та рівноправності сторін. Метою медіації є досягнення взаємовигідного рішення шляхом конструктивного діалогу, що дозволяє запобігти ескалації конфлікту та зменшити витрати часу і ресурсів порівняно з судовими процедурами. Застосування медіації в публічному управлінні особливо важливе для забезпечення відкритого діалогу між органами влади, громадянами та бізнесом, що сприяє підвищенню довіри до державних інституцій.

Проте використання ШІ у цій сфері відкриває нові можливості для автоматизації окремих етапів процесу. Системи на основі ШІ можуть здійснювати попередній аналіз конфліктних ситуацій, ідентифікувати основні проблемні аспекти, формувати рекомендації щодо їх розв'язання та навіть моделювати потенційні сценарії розвитку подій. ШІ може слугувати інструментом для збору та обробки великого масиву даних про попередні випадки медіації, що дає змогу швидше знаходити ефективні стратегії врегулювання спорів. Крім того, алгоритми можуть оцінювати емоційний стан учасників конфлікту, підвищуючи ефективність комунікації та сприяючи ухваленню зважених рішень.

Загалом, говорячи про використання ШІ у процесі медіації на наш погляд доречно наголосити, що його повноцінної участі у якості медіатора наразі є неможливим. Так, сьогодні є голосові алгоритми, які здатні реагувати на голосові запити, надавати поради. Але подібні алгоритми:

- по-перше, є більше дорадчими та реагують переважно після запиту, тому не можуть за ймовірного розпалу дискусії між сторонами конфлікту втрутитися;

- по-друге, навіть за врахування емоційних змін у голосі учасників, вони не враховують усі особливості невербальної поведінки, саркастичних висловлювань тощо.

У випадку ж, якщо буде наявна ще одна сторона, яка вводитиме дані для урахування алгоритмом, то в такому випадку ми також не можемо говорити про роль ШІ, як медіатора, адже він буде керуватися інформацією від третьої особи, її суб'єктивного погляду.

ШІ розширює функціональні можливості посередників у процесі медіації, забезпечуючи розширену обробку даних, прогнозу аналітики, обробку природної мови та використання різноманітних інструментів підтримки. Завдяки цим технологіям медіатори отримують можливість здійснювати більш точний аналіз ситуацій, враховувати велику кількість змінних та

застосовувати алгоритми для оптимізації процесу, що зазвичай потребує значних часових та ресурсних витрат. Інтеграція інструментів ШІ дозволяє медіаторам ефективніше управляти справами, швидше визначати основні аспекти спору та досягати більш обґрунтованих результатів. Це покращує процес медіації, скорочує час вирішення конфліктів і підвищує загальну ефективність медіаційної діяльності [2].

Певною перевагою ШІ можемо вважати його без емоційності та неупередженість. Хоча розуміння емоцій учасників конфлікту є важливим для оперативного реагування та зміни стратегії, але при цьому ШІ точно не буде прихильником конкретної сторони. Окрім того, його можна запрограмувати для врахування відповідних правових принципів і норм, аналізу великих обсягів даних, у тому числі історичних даних, і виявлення закономірностей і тенденцій, які можуть ще більше підвищити точність і справедливість рішень. Ця неупередженість може створити довіру між сторонами у використанні ChatGPT як нейтрального посередника на основі ШІ та створити гарну основу для врегулювання.

Водночас, як пишуть закордонні дослідники, ШІ здебільшого базується на статистиці, точніше на розрахунку ймовірності. Залежно від наборів даних, відповіді ChatGPT можуть ґрунтуватися на гендерних, расових та багатьох інших упередженнях Інтернету та суспільства [5]. Таким чином, повної неупередженості досягти все-таки не вийде.

У своїй поточній ітерації посередництво за допомогою ШІ не слід розглядати як заміну людям-посередникам, а радше як додатковий інструмент, який може допомогти в процесі посередництва. Це не робить людських посередників зайвими. Медіацію за допомогою ШІ радше слід розглядати як інструмент, який може допомогти медіатору надати сторонам об'єктивний аналіз і рекомендації щодо потенційних варіантів врегулювання. Посередник, який володіє перевагами емоційного інтелекту та здатністю зрозуміти нюанси справи та продумати рішення, які можуть включати будь-які суб'єктивні міркування, що мотивують одну або обидві сторони, може потім скоригувати запропоновані рішення.

В свою чергу, люди-медіатори можуть читати та інтерпретувати невербальні підказки та нюанси, що може бути важливим для розуміння точок зору сторін і зміцнення довіри. Емпатія є важливим ресурсом для медіаторів і може розглядатися як «душа медіації». Це не тільки допомагає медіатору краще зрозуміти сторони, але й зменшує емоційний тиск на учасників. Люди-медіатори приносять емпатію та здатність реагувати на емоції, які не можуть бути відтворені технологією. Часто успішне вирішення спору може залежати від того, що одна або обидві сторони відчують, що їх «почули» і зрозуміли, перш ніж вони почнуть довіряти результату, який, на їхню думку, не враховує почуттів, пов'язаних з глибинним конфліктом. Подібним чином люди-посередники пропонують такий рівень гнучкості та адаптивності, який неможливий за допомогою технологій. Людський посередник матиме здатність виробляти креативні рішення суперечки, які враховують цінність суб'єктивних мотивацій сторін.

ШІ, зокрема у форматі чат-ботів, може бути активно використаний усіма сторонами у якості помічника, адже здатен швидко обробляти значний масив інформації. Окрім того, більш нові моделі алгоритму не обмежені власною обширною базою даних, але й мають доступ до інтернету, що збільшує обсяги інформації, яку ШІ може проаналізувати. Для медіатора – це в першу чергу інформаційна підтримка, яка дозволяє ознайомитися зі сторонами конфлікту. Цей аспект медіаційного процесу визначається важливістю створення надійної основи знань, яка в подальшому сприятиме організації конструктивного діалогу у досягненні узгодженого рішення конфлікту, особливо на етапі підготовки. Підготовка до зустрічей нами визначається як систематична процедура використання штучного інтелекту для створення, адаптації та узгодження необхідних матеріалів, які максимально відповідають конкретній динаміці конфлікту та сприяють винятковому сприйняттю сторонами медіаційного процесу.

ШІ можливо використати для розробки об'єктивних та систематизованих матеріалів, необхідних для забезпечення ефективного та структурованого процесу вирішення конфліктів. Цей етап можна розглядати як стратегічний момент, що передує важливим зустрічам, і спрямований на максимізацію продуктивності взаємодії сторін конфлікту. Цей етап включає в себе використання інтелектуальних алгоритмів для створення деталізованих планів порядку денного, які враховують конкретні проблеми, які потребують вирішення, а також особливості стосунків між сторонами. Використання штучного інтелекту може допомагати автоматизувати цей процес, забезпечуючи ефективне розподілення часу на різні етапи зустрічі.

Крім того, ШІ може використовуватися для створення списків питань для обговорення, ідентифікації ключових тем та визначення пріоритетів. Алгоритми можуть враховувати інформацію, отриману під час попередніх

етапів медіації, щоб забезпечити адаптацію підходів до конкретних потреб конфліктуючих сторін. Медіатор надає ШІ інформацію про справу, включаючи аргументи сторін, докази та відповідні закони чи нормативні акти, на основі чого отримує план дій в самому процесу проведення медіації.

Наслідком цього є можливість використовувати штучний інтелект для розробки сценаріїв взаємодій, що сприяють побудові конструктивних діалогів та покращенню рівня ефективності зустрічей. Забезпечуючи конкретні та інформовані матеріали для обговорення, штучний інтелект може служити інструментом, спрямованим на досягнення глибокого розуміння конфлікту та створення умов для плідної медіації.

На основі свого аналізу платформа ШІ генерує пропозицію щодо врегулювання, яка є справедливою, ґрунтується на внесених сторонами даних і відповідає відповідним законам і нормам. Пропозиція може мати форму короткого викладу ключових висновків, оцінки позицій сторін або запропонованого врегулювання [3].

Водночас із тим є певні нюанси, а саме таке пошук інформації про учасників конфлікту через ШІ можливий лише для відомих в інформаційному просторі осіб, адже ChatGPT, як і інші чат-боти не є усезнаючою базою даних та не здатен генерувати інформацію по окремим персонам, якщо вони не є відомими постатями.

Також, ChatGPT здатен візуалізувати можливі наслідки різних рішень, що стає ключовим етапом у розумінні сторонами конфлікту можливих ризиків та перспектив. Створення імовірних сценаріїв за допомогою ШІ відкриває можливість візуалізації наслідків різних рішень, що є ключовим етапом у розумінні сторонами конфлікту можливих ризиків та перспектив. ШІ дозволяє створити повну картину та передбачити потенційні впливи взятих рішень. Цей процес є не лише технічним удосконаленням, але і мистецтвом візуалізації можливих наслідків, що полегшує сприйняття сторонами конфлікту інформації.

Розгортання сценаріїв через ШІ передбачає не тільки технічні аспекти, але й враховує ключові чинники конфлікту та їхні взаємодії в різних можливих сценаріях. Візуалізація цих факторів допомагає сторонам конфлікту краще зрозуміти взаємодію між різними елементами конфлікту та можливі варіанти вирішення.

Алгоритми ШІ можуть аналізувати великі обсяги даних і надавати цінну інформацію про сильні та слабкі сторони позиції кожної сторони, що може допомогти інформувати процес переговорів. Крім того, чат-боти на основі

ШІ можуть допомогти полегшити спілкування між сторонами в суперечці, а також можуть допомогти в процесі переговорів, надаючи інформацію та пропозиції щодо можливих варіантів врегулювання.

У ході вже самих медіаційних сесій, ChatGPT або інші чат-боти можуть виступити для сторін конфлікту як свого роду засіб прогнозування. Проте це стосується лише тих випадків, коли задля улагодження конфлікту існує потреба у пошуку певного консенсусу, надання поступок іншій стороні. В такому випадку, задля того аби не переривати дискусію задля консультації з експертами, існує можливість внесення до алгоритму пропозицій конфронтуючої сторони, задля отримання певного уявлення, що саме можуть надати запропоновані пропозиції у перспективі. Результат, наданий ChatGPT не варто вважати остаточним та таким, що є повністю вірним, адже прогнозування враховує лише задані параметри та не зважає на динамічні зміни, які відбуваються в суспільстві та державі, а також на форс-мажорні обставини.

Міжнародна практика демонструє, що ChatGPT вже використовують у посередництві. Наведемо приклад поданого процесу. Так, у спорі щодо контракту, пов'язаному з незаконним розірванням договору оренди, орендодавець вимагав від гаранта виплати 550 000 доларів США. Поручитель запропонував 120 тисяч доларів. Згодом справа зайшла в глухий кут, і медіатор підготував можливу пропозицію про посередництво. Однак він не знав, яку цифру запропонувати. Звернувшись до ChatGPT, останнім була запропонована сума у 270 тисяч доларів на якій і погодилися сторони [5]. В подальшому, на наш погляд, кількість таких випадків зростатиме.

Водночас, використання ШІ у процесах медіації несе низку ризиків. На думку К. Шонк, головним таким ризиком є ймовірність внесення помилок у процес врегулювання спорів. Дослідниця наводить інформацію, що у практиці відомі випадки, коли генеративні моделі, зокрема ChatGPT, давали хибні або абсурдні відповіді на прості запити, породжували вигадані твердження чи навіть лякали користувачів неадекватними висловлюваннями.

Ключова загроза полягає в тому, що без ретельного контролю з боку людини алгоритми можуть надавати неправильні поради з медіації, які потенційно можуть нашкодити сторонам конфлікту. К. Пул, генеральний директор провайдера альтернативного врегулювання спорів JAMS, зазначає, що використання чат-ботів у юридичній практиці вже призводило до випадків, коли юристи, покладаючись на такі інструменти, ненав-

мисно включали вигадані посилання на судові рішення у своїх документах. Якщо медіація проводиться виключно із застосуванням ШІ без належного контролю з боку професійних медіаторів, існує ризик порушення правових норм та етичних стандартів [3].

Не менш важливим ми вважаємо етичний компонент використання ШІ під час проведення медіації. Однією з найсерйозніших етичних проблем є ризик упередженості в ухваленні рішень. Джерелом такої упередженості може бути як неякісний або нерепрезентативний набір даних, використаний для навчання системи, так і особливості алгоритмічного моделювання. Це піднімає питання про справедливість і рівність ставлення ШІ до сторін конфлікту. Якщо алгоритм навчений на даних із системними перекосами або з урахуванням лише окремих контекстів, він може виробляти рекомендації, що порушують принципи неупередженості й дискримінації. Таким чином, виникає сумнів у тому, чи здатна така система забезпечити об'єктивний підхід до кожного учасника процесу.

Ще одним ключовим етичним аспектом є недостатня прозорість роботи ШІ-посередників. Складність алгоритмів, що лежать в основі більшості систем штучного інтелекту, ускладнює їх розуміння як для сторін спору, так і для залучених медіаторів. Це створює проблему з точки зору відкритості процесу ухвалення рішень і викликає сумніви щодо того, чи можуть учасники чітко усвідомити, як саме система дійшла певного висновку. Нездатність користувачів зрозуміти логіку роботи ШІ може підірвати довіру до медіаційного процесу та поставити під сумнів його легітимність.

Для подолання цих етичних викликів необхідно розробляти системи із вбудованими механізмами забезпечення прозорості, контролю за якістю навчальних даних і запобігання упередженості. Крім того, важливо супроводжувати використання ШІ у медіації чіткими роз'ясненнями для користувачів і можливістю перевірки рішень людиною. Етична відповідальність повинна лежати не лише на розробниках, а й на тих, хто впроваджує та використовує ці технології у практиці врегулювання спорів.

Ще одним недоліком можемо визначити нездатність генеративного ШІ адекватно працювати з емоційним компонентом медіації. Вирішення конфліктів часто супроводжується емоціями, такими як гнів, розчарування чи страх. Медіатори володіють спеціальними навичками для управління цими емоціями та створення безпечного середовища, у якому учасники можуть висловлювати свої почуття конструктивно. Цей аспект є невіддільною

складовою ефективною медіації, тоді як сучасні ШІ-системи не можуть повною мірою врахувати емоційний стан учасників процесу [3].

Висновки. ШІ у процесах медіації в публічному управлінні демонструє значний потенціал для підвищення ефективності врегулювання конфліктів. Однак він не здатен повністю замінити роль медіатора, оскільки не може адекватно реагувати на емоційні аспекти спілкування та нюанси міжособистісної взаємодії в режимі реального часу. Найбільш ефективним підходом є поєднання можливостей ШІ з професійними навичками медіаторів, що дозволяє забезпечити етичність і результативність процесу. Правильно сформульований запит до систем ШІ, зокрема чат-ботів, таких як ChatGPT, є ключовою умовою їхнього ефективного використання у медіації.

Впровадження ШІ у публічному управлінні сприяє оптимізації процесів розв'язання спорів, зниженню навантаження на традиційні інструменти, підвищенню прозорості рішень і зміцненню довіри громадськості. Перспективи використання штучного інтелекту в медіації у публічному управлінні України значною мірою залежать від комплексного підходу до розробки нормативної бази, навчання кадрів та інвестицій у сучасні технології. Для ефективною реалізації цих можливостей органам публічної влади необхідно зосередитись на таких напрямках:

- Розробка нормативно-правової бази, що регламентуватиме використання ШІ, визначатиме відповідальність сторін та запобігатиме зловживанням.
- Інфраструктурний розвиток для створення безпечних IT-платформ і забезпечення їхньої інтеграції з державними системами.
- Підвищення цифрової грамотності службовців через розробку навчальних програм і регулярні тренінги, що сприятиме ефективному використанню ШІ-інструментів.
- Забезпечення прозорості та довіри громадськості завдяки впровадженню механізмів контролю та інформаційним кампаніям щодо переваг і ризиків використання ШІ.
- Етичне та безпечне використання ШІ з фокусом на захист персональних даних і запобігання упередженості алгоритмів.
- Розробка пілотних проєктів для тестування різних моделей використання ШІ з подальшим впровадженням найуспішніших практик.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці та апробації інноваційних моделей медіації із застосуванням ШІ в українському контексті, поглибленні вивчення міжнародного досвіду, удосконаленні нормативної бази та дослідженні етичних аспектів застосування технологій. Це дозволить сформулювати

ефективну систему врегулювання конфліктів у публічному управлінні, що відповідатиме сучасним викликам і потребам суспільства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Bergman R. ChatGPT and Mediation. URL: <https://mediate.com/chatgpt-and-mediation/> (date access: 20.02.2025).

2. Edwards B. Artificial Intelligence in Mediation: What the Future Holds for Mediators. URL: <https://edwardsmediationacademy.com/artificial-intelligence-in-mediation-what-the-future-holds-for-mediators/> (date access: 20.02.2025).

3. Shonk K. AI Mediation: Using AI to Help Mediate Disputes. URL: <https://www.pon.harvard.edu/daily/mediation/ai-mediation-using-ai-to-help-mediate-disputes/> (date access: 20.02.2025).

4. Wäehlich M. AI and the future of mediation. URL: <https://www.c-r.org/accord/still-time-talk/ai-and-future-mediation> (date access: 20.02.2025).

5. Weisheit S., Salger C. Artificial Intelligence (AI) in Mediation – ChatGPT as Mediator 4.0. URL: <https://mediate.com/artificial-intelligence-ai-in-mediation-chatgpt-as-mediator-4-0/> (date access: 20.02.2025).

6. Бут І. О. До питання застосування штучного інтелекту під час альтернативного вирішення спорів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 8. С. 84–87.

7. Прохоров П. А. Застосування штучного інтелекту для вирішення цивільних спорів. *Альтернативні способи вирішення цивільних спорів : матеріали круглого столу* (Одеса, 29 березня 2021 р.) / за заг. ред. Н. Ю. Голубевої ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2021. С. 46–49.